

Recoveryorienteret miljø i akutpsykiatrien: samskabelse af forbedringsmøder på sengeafsnit

Baggrund

Miljøet, det vil sige de fysiske rammer, det relationelle samspil og de daglige aktiviteter, på psykiatrisk afdeling, har betydning for patienternes mulighed for at komme sig (L. Hybholt, Askham, & Stjernegaard, 2020). I marts 2019 godkendte kvalitetsrådet i Region Sjællands Psykiatri en strategi, hvor ambitionen var at recovery blev en samlende ramme for organisationen og kulturen. Strategien indebærer et ønske om en daglig klinisk praksis, hvor patienterne hjælpes videre ved at fokusere på deres selvbestemmelse, inddragelse og håb (Region sjælland, 2019).

Den eksisterende forskning på påviser forskellige udfordringer med at arbejde recoveryorienteret på psykiatriske sengeafsnit. Waldemar, Arnfred, Petersen, & Korsbek (2016) viste i en litteraturgennemgang af recovery-orienterede praksisser på psykiatriske sengeafsnit, at mangel på samarbejde, kommunikation og engagement mellem personale og patienter var en barrierer for at arbejde recoveryorienteret i praksis. Derudover er der flere undersøgelser, der har vist at på trods af at personalet ønskede at arbejde ud fra en recoveryorienteret tilgang, så begrænsede de patienternes autonomi, selvbestemmelse og mulighed for at tage initiativer i forhold til egen recoveryproces (Mathisen, Lorem, Obstfelder, & Maseide, 2016; Oeye, Bjelland, Skorpen, & Anderssen, 2009a, 2009b; Waldemar, Esbensen, Korsbek, Petersen, & Arnfred, 2019). Set fra patienternes perspektiv viste Waldemar et al. (2018) at patienterne oplevede accept, sikkerhed og velbehag ved at være blandt andre mennesker under indlæggelse på psykiatrisk afdeling. Samtidig savnede de dialog og engagement med de sundhedsprofessionelle og oplevede at deres valgmuligheder var begrænsede. Andre undersøgelser har peget på, at indlagte patienter kan være i en psykisk tilstand, hvor de primært ønsker sikkerhed, forudsigelighed og at personalet træffer beslutninger på deres vegne, når de er indlagt (Rise, Westerlund, Bjørgen, & Steinsbekk, 2013; Solbjør, Rise, Westerlund, & Steinsbekk, 2011).

Den eksisterende viden peger således på forskellige udfordringer ved at arbejde recoveryorienteret i miljøet på psykiatrisk afdeling. Waldemar et al. (2016) efterspørger yderligere forskning, der kan tydeliggøre hvordan en recoveryorienteret tilgang kan udmøntes under indlæggelse. Dette projekt tager udfordringen op ved, at generere viden om hvordan man kan udvikle miljøet på akutpsykiatriske sengeafsnit gennem udvikling, afprøvning, evaluering og implementering af en ny intervention: Forbedringsmøder. *Forbedringsmøder* er møder mellem patienter og personale, hvor parternes ønsker om forbedringer i miljøet gennemføres med en arbejdsproces inspireret fra Kaizen forbedringstavle (Rasmussen, 2018) og af safe wards principperne (Berring, Hvidhjelm, & Bak, 2020). Forbedringstavlen kan skabe gennemsigtighed i forhold til hvilke ønsker og behov der er fra patienter og personale, samt hvordan de forskellige forslag bliver behandlet i processen. I safewards er ideen inspireret af "Hjælp hinanden møder", der fokuserer på fællesskabet og muligheden for gensidig hjælp og støtte, ikke bare mellem patient og personale, men også patienterne imellem. Forbedringsmøderne forventes således at imødekomme recovery-orienterede værdier som medinddragelse, medbestemmelse og håb.

Formålet med projektet er at bidrage med viden om hvordan strategier og visioner om en recoveryorienteret kultur kan udmøntes i psykiatrisk praksis, samt skabe nye indsigter i hvordan samskabte

interventioner på akutte psykiatriske sengeafsnit kan gennemføres og hvordan partcipatorisk forskning påvirker relationen mellem patienter og personale, samt influerer på patienternes oplevelse af selvbestemmelse, deltagelse og håb under indlæggelse, der er afgørende faktorer for at understøtte recovery-processer.

Design og metode

Projektet er designet som et handlingsorienteret forsknings samarbejde, der er baseret på en humanistisk partcipatorisk tilgang hvor patienter, peers, personale og forskere etablerer et ligeværdigt partnerskab baseret på gensidig respekt, læring og demokratiske beslutningsprocesser, hvor praksis transformeres, mens den udforskes. Forskningen er opdelt i fire faser: forberedelsesfasen, orienteringsfasen, interventionsfasen og evalueringsfasen (Berring, Hummelvoll, Pedersen, & Buus, 2016; Heron, J., & Reason, 2001; Heron, 1996; Lisbeth Hybholt et al., 2019).

Forskningsspørgsmål

- Hvordan kan en samskabt miljøterapeutiske intervention som forbedringsmødet tilrettelægges for at blive gennemført og give mening på akutte psykiatriske sengeafsnit?
- Hvordan påvirker forskning gennemført i et partnerskab mellem patienter, peers, plejepersonale og forskere deltagernes relationer?
- Hvordan influerer samskabelse og forbedringsmødet patienternes oplevelse af selvbestemmelse, deltagelse og håb?

Dataindsamling og analyse

Dataindsamlingen kan bestå af en kombination af optagelser af møderne, observation af møderne og af forbedringsmøderne, samt kvalitative interview og spørgeskemaer til involverede parter.

Ethiske overvejelser

Projektet involverer en gruppe af mennesker, der anses for at være sårbare, hvilket betyder at der er en udvidet etisk forpligtelse til at sikre et ligeværdigt og gennemsigtigt samarbejde (Tee & Lathlean, 2004). En analyse af 25 studier har vist at når man indgår i forskningspartnerskaber med skrøbelige eller alvorligt syge mennesker, så skal forskningsteamet sørge for at etablere fælles værdier og sikre at etiske udfordringer identificeres. Deltagerne i partnerskabet skal i fællesskab gøre indholdet og det ønskede resultat af forskningen tydeligt og adressere magtforskelle og være opmærksom på maksimere fordelene ved partnerskabet (Ludwig, Graham, Lavoie, Gifford, & Stacey, 2021). I dette projekt vil der i alle forskningens faser være fokus på at tydeliggøre projektets vision, spørgsmål og strategi, således at det er tydeligt for alle hvad de deltager i. Derudover vil etiske spørgsmål løbende tages op til overvejelse i undersøgelsesgrupperne og styregruppen. Projektet overholder principperne i Helsinki deklARATIONEN. Projektet er anmeldt til datatilsynet i Region Sjælland og den lokale videnskabetiske komite har vurderet at projektet ikke er anmeldelsespligtigt.

Forventede resultater

Projektet vil være med til at skabe mulighed for at den recovery-orienterede strategi i Region Sjællands Psykiatri afspejler sig i sygeplejepraksis. Der samles erfaringer med at samskabe aktiviteter på psykiatriske sengeafsnit, hvilket kan bruges fremadrettet i det store igangværende arbejde med at skabe en kultur og organisation, der er recoveryorienteret i klinisk praksis. Der vil blive produceret en kort dansk rapport, der kan anvendes til at udbrede ideen til andre steder i Region Sjællands Psykiatri. Derudover vil resultaterne fra projektet blive formidlet i en videnskabelig artikel.

Referencer

- Berring, L. L., Hummelvoll, J. K., Pedersen, L., & Buus, N. (2016). A Co-operative Inquiry Into Generating, Describing, and Transforming Knowledge About De-escalation Practices in Mental Health Settings. *Issues in Mental Health Nursing, 37*(7), 451–463. <https://doi.org/10.3109/01612840.2016.1154628>
- Berring, L. L., Hvidhjelm, J. C., & Bak, J. (2020). På vej mod en tvangsfri psykiatri. In & E. S. T. B. Askham, L. L. Berring, N. Buus, L. Hybholt, K. Stjernegaard (Ed.), *Psykiatrisk sygepleje* (2.). Munksgaard.
- Heron, J., & Reason, P. (2001). The practice of co-operative inquiry: Research “with” rather than “on” people. In P. Reason & H. Bradbury (Ed.), *Handbook of Action Research*. (pp. 179–188). London: SAGE Publications Ltd.
- Heron, J. (1996). *Co-Operative Inquiry: Research Into the Human Condition*. SAGE Publications.
- Hybholt, L., Askham, B., & Stjernegaard, K. (2020). Miljøterapiens betydning i behandlingspsykiatrien. In N. Buus, B. Askham, L. L. Berring, L. Hybholt, K. Stjernegaard, & E. S. Tønder (Eds.), *Psykiatrisk Sygepleje* (pp. 297–329). København: Forfatterne og Munksgaard.
- Hybholt, Lisbeth, Buus, N., Erlangsen, A., Fleischer, E., Havn, J., Kristensen, E., ... Berring, L. (2019). Psychosocial rehabilitation of elderly persons bereaved by suicide: a Co-operative Inquiry study protocol. *Issues in Mental Health Nursing, 40*(5). <https://doi.org/10.1080/01612840.2018.1543742>
- Ludwig, C., Graham, I. D., Lavoie, J., Gifford, W., & Stacey, D. (2021). Ethical considerations for engaging frail and seriously ill patients as partners in research: sub-analysis of a systematic review. *Research Involvement and Engagement, 7*(1), 8. <https://doi.org/10.1186/s40900-021-00254-5>
- Mathisen, V., Lorem, G. F., Obstfelder, A., & Maseide, P. (2016). Whose decision is it anyway? A qualitative study of user participation and how clinicians deal with the patient perspective in mental healthcare. *Mental Health Review Journal, 21*(4), 249–260. <https://doi.org/http://dx.doi.org/10.1108/MHRJ-01-2016-0003>
- Oeye, C., Bjelland, A. K., Skorpen, A., & Anderssen, N. (2009a). Raising adults as children? A report on milieu therapy in a psychiatric ward in Norway. *Issues in Mental Health Nursing, 30*(3), 151–158. <https://doi.org/10.1080/01612840802557246>
- Oeye, C., Bjelland, A. K., Skorpen, A., & Anderssen, N. (2009b). User participation when using milieu therapy in a psychiatric hospital in Norway: a mission impossible? *Nursing Inquiry, 16*(4), 287–296. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/j.1440-1800.2009.00463.x>
- Rasmussen, L. T. (2018). *Håndbog i tavlemøder : en praktisk guide i forbedringsarbejdet* (1. udgave). Ringsted: Competenceforum.
- Region sjælland. (2019). *Recoverystrategi - Psykiatrien Region Sjælland*. Retrieved from http://intra.regionsjaelland.dk/Psykiatrien/samarbejde/recovery-strategi-psykiatrien/Documents/20190227_RecoveryStrategiRegionSjaelland.pdf
- Tee, S. R., & Lathlean, J. A. (2004). The ethics of conducting a co-operative inquiry with vulnerable people. *Journal of Advanced Nursing, 47*(5), 536–543. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2648.2004.03130.x>
- Waldemar, A. K., Arnfred, S. M., Petersen, L., & Korsbek, L. (2016). Recovery-Oriented Practice in Mental Health Inpatient Settings: A Literature Review. *Psychiatric Services, 67*(6), 596–602. <https://doi.org/10.1176/appi.ps.201400469>
- Waldemar, A. K., Esbensen, B. A., Korsbek, L., Petersen, L., & Arnfred, S. (2018). Recovery orientation in mental health inpatient settings: Inpatient experiences? *International Journal of Mental Health Nursing, 27*(3), 1177–1187. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/inm.12434>
- Waldemar, A. K., Esbensen, B. A., Korsbek, L., Petersen, L., & Arnfred, S. (2019). Recovery-oriented practice: Participant observations of the interactions between patients and health professionals in mental health inpatient settings. *International Journal of Mental Health Nursing, 28*(1), 318–329. <https://doi.org/https://doi.org/10.1111/inm.12537>